

Szakmai zárójelentés Szabó T. Attila erdélyi történeti helynévgyűjtésének közzététele című, T-042640. számú OTKA pályázat 2003-2006. közötti eredményéről

A kutatás az eredeti tervek szerint folyt. Annak ellenére, hogy drasztikusan csökkent menet közben a kutatásra fordítható összeg mennyisége, lényegében a kitűzött célokat elértük. Kilenc könyvben megjelentettük eddig a teljes anyagnak mintegy 80%-át, 12 megye vagy székhely székhely Szabó T. Attila által összegyűjtött történeti helyneveit, s már csak két nagyobb megye névanyaga maradt hátra.

A legfontosabb föladat a cédulák rendezése már az előző pályázati ciklusban megvalósult, s az anyag számítógépre vitele, könyvekké szerkesztése, megjelentetése is elkezdődött 2001-ben Alsófehér megye és Háromszék adatainak a publikálásával. Ebben a pályázati ciklusban folytattuk az adatok digitalizálását, ami Kolozs megye történeti helynevei felének kivételével megtörtént. Egyetlen csere történt a kötetek megjelentetésének sorrendjében: Kolozs megye anyagát terveztük megjelentetni két kötetben, s helyette Maros-Torda helynevei kerültek kiadásra, ugyancsak két kötetben. Ennek a cserének oka nem csupán technikai. Kolozs megye anyagában került volna kiadásra Kolozsvár belterületének teljes névanyaga, de ezt az adatcsomót Szabó T. Attila fia, Szabó T. Ádám kiemelte a gyűjteményből még az anyagnak Magyarországra való szállításakor (1991-ben), s maga akarta publikálni. Közben váratlanul Szabó T. Ádám is elhunyt, munkáját nem tudta befejezni, és a lakásán levő anyagot felesége nem találta, a kölcsönvett számítógépre vitt neveket a tulajdonos letörölte, miután visszakapta gépét. Szerencsére azonban adódott lehetőség arra, hogy a kolozsvári lakosú Asztalos Lajostól megkapjuk az elveszett anyagot valamilyen formában, mert ő kolozsvári monográfiájának készítésekor még Szabó T. Attilától hozzájutott. Ezt az anyagot kellett várunk, s várjuk még most is, hogy teljessé tehessük a gyűjteményt, s ezért kellett hátrébb sorolni Kolozs megye névadatainak megjelentetését.

A tervek szerinti kiadványokat publikáltuk, s azokat elküldtük a megfelelő kutatóhelyekre mind a határokon belül, mind pedig határainkon kívül.

Jelenleg megszerkesztve kiadásra kész azoknak a megyéknek az anyaga, amelyek helynevei kisebb mennyiségűek (Brassó, Fogaras, Hunyad, Temes, Arad, Bihar, Máramaros). Ez talán kiegészülhet személynévi adatokkal, mivel teljes kötetet nehezen alkot, csak vékonyabb füzet lenne belőle. Eldönteni csak a helynevek közzétételének befejezése után lehet.

Az ellenőrzés fázisáig eljutott Szolnok-Doboka kétkötetnyi anyaga, s nem sok idő ráfordításával ez is befejezhető. A digitalizálás befejezése előtt áll Kolozs megye névanyaga, ennek befejezése, ellenőrzése és megszerkesztése közelesen várható.

Végül is azt kell mondani, hogy a megszorítások ellenére mennyiségileg nem tértünk el az eredeti tervtől, egy rövidebb, kétéves pályázati ciklusban befejezhető a munka befejezése, Erdély Szabó T. Attila által összegyűjtött történeti helynévanyagának a teljes közzététele.

Budapest, 2007. február 28.

/Hajdú Mihály/
az MTA doktora, ny. egyetemi tanár, témavezető